

ศาสตร์และศิลป์แห่งขนมไทย

วัตถุดิบ อุปกรณ์ และห้องปฏิบัติการอุ่นกะทิใบเตย

นำเสนอโดย Chef Jay

โครงสร้างหลักของขนมไทย

(The Anatomy of Thai Desserts)

วัตถุดิบของสด (Fresh Ingredients):

มะพร้าว, ข้าว, ไข่เปิด/ไข่ไก่,
ผักและผลไม้สด

วัตถุดิบของแห้ง (Dry Ingredients):

แป้งชนิดต่างๆ, น้ำตาล (ทราย/มะพร้าว),
ถั่วและงา, วนเส้น/วนผง

สารปรุงแต่งกลิ่นและสี (Scents & Colors):

น้ำลอยดอกมะลิ, ควันเทียน, ใบเตย,
สีจากธรรมชาติ

วงจรชีวิตมะพร้าวในงานขนมอบไทย

(The Coconut Lifecycle)

มะพร้าวอ่อน (Young Coconut)

ลักษณะ: เนื้อมะพร้าวนุ่ม
การใช้งาน: ผสมในตัวขนม เช่น
สาคุเปียก, วุ้นมะพร้าว, สังขยา
มะพร้าวอ่อน

มะพร้าวที่นึ่ง (Mature Coconut)

ลักษณะ: เนื้อเริ่มแข็ง ชูดเป็นเส้นได้
การใช้งาน: ชูดฝอยทำ ไส้กระฉีก
หรือชูดโรยหน้าขนมต้ม, ขนมเปียกปูน

มะพร้าวแก่ (Old Coconut)

ลักษณะ: เนื้อแข็ง มีน้ำมันและกะทิสูง
การใช้งาน: นำมาชูดแล้วคั้นด้วยน้ำอุ่น
เพื่อให้ได้ หักกะทิ ข้นๆ สำหรับทำแกงบวด
หรือราดหน้าขนม

ศิลปะการแยกไข่

(The Art of Egg Separation)

ไข่เป็ด (Duck Egg)

- ไข่แดงสีสดกว่า ปริมาณมากกว่า
- มีความคาว จึงต้องใช้น้ำลอยดอกมะลิหรืออบควันเทียนเพื่อบกกลิ่น
- เหมาะสำหรับ: ขนมตระกูลทอง (ทองหยิบ, ทองหยอด, ฝอยทอง)

ไข่ไก่ (Chicken Egg)

- สนิ่กว่า คาวน้อยกว่า ใช้ในขนมที่ต้องการสีเหลืองนวล

รู้หรือไม่? (Did you know?)

ไข่น้ำค่าง: น้ำใสๆ ที่ติดอยู่หัวท้ายของเปลือกไข่ด้านใน ใช้ผสมในไข่แดงเพื่อช่วยให้สายฝอยทองมีความเงางามและไม่ขาดตอน

การเลือกใช้แป้งให้ตรงกับขนม

(The Flour Diagnostic Matrix)

Note: แป้งข้าวโพดให้ความข้นใส ไม่คั้นตัว นิยมผสมเพื่อความอยู่ตัว

โครงสร้างและความหวาน

(Sweetness & Structure)

มีติของความหวาน (Sugars)

น้ำตาลมะพร้าว/ตาล:
สีเหลืองอ่อน หอมละมุน
เหมาะกับขนมที่ทำกะทิ
(แกงบวด, สังขยา)
Palm/Coconut Sugar:
Light yellow, mellow fragrance.
Ideal for coconut milk desserts.

น้ำตาลทรายแดง:
ไม่ผ่านการฟอกสี
มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว
Brown Sugar:
Unrefined, distinct aroma.

น้ำตาลทรายขาว:
ให้สีขาวใส รสหวานแหลม
เหมาะกับขนมประเภทเชื่อม
White Sugar:
Clear white, sharp sweetness.
Ideal for syrups and preserves.

โครงสร้างวุ้น (Agar-agar)

สกัดจากสาหร่ายทะเล ให้ความคงตัวสูง
Extracted from seaweed, provides high stability

วุ้นเส้น (Thread):
สีขาวนวล คล้ายเชือกฟาง
ต้องแช่น้ำให้นิ่มก่อนใช้
Agar Thread:
Off-white, resembles twine.
Must soak in water until
soft before use.

วุ้นผง (Powder):
สีขาวละเอียด ละลายง่ายและสะดวก
(วัตถุดิบหลักในวุ้นกะทิใบเตย)
Agar Powder:
Fine white, easy to dissolve
and convenient. (Key ingredient
in Pandan Coconut Jelly)

ศาสตร์แห่งกลิ่นหอม

(The Art of Aroma)

จานสีจากธรรมชาติ

(The Natural Color Palette)

สีเขียว (Green):
ใบเตยหอม (หั่น
โชลก/ป่น กรองเอาน้ำ)

สีน้ำเงิน (Blue):
ดอกอัญชัน (เด็ดขั้ว คั้นกับน้ำ)

สีม่วง (Purple):
ดอกอัญชัน + น้ำมะนาว
(ปฏิกิริยาเคมีเปลี่ยนสีน้ำเงินเป็นม่วง)

สีเหลือง (Yellow):
ขมิ้นชัน, หญ้าฝรั่น,
หรือ พืททองนี้

สีแดง (Red):
ครั่ง, เมล็ดผักปรั่ง,
หรือ ดอกกระเจี๊ยบต้มน้ำ

สีดำ (Black):
ถาบมะพร้าวเผาไฟให้เป็นถ่าน
หรือ ดอกดินผสมแป้ง

อุปกรณ์เตรียมและชั่งตวง

(Measuring & Prep Tools)

ความแม่นยำ (Precision Measurement)

- ถ้วยตวงของแห้ง / ถ้วยตวงของเหลว / ช้อนตวง
- ทริค:** ตวงของแห้งต้องปาดให้เรียบ ห้ามตักกดอัดจนแน่น

กระต่ายขูดมะพร้าว (Rabbit Grater)

- หัวขูดเป็นฟันเลื่อยเหล็ก มีไม้ตั้งในตัว ใช้ขูดเนื้อมะพร้าว

มือแมว (Cat's Paw)

- เหล็กแผ่นทำเป็นฟันเลื่อย มีด้ามจับ ใช้ขูดมะพร้าวให้เป็นเส้นฝอยยาวสำหรับโรยหน้าขนม

ศิลปะการขึ้นรูป

(The Art of Shaping)

พิมพ์ไม้ (Wooden Molds)

แกะสลักลวดลายลึก
เพื่อให้ขนมลายคมชัด
(เช่น ขนมทองเอก, สัมปันนี่)

พิมพ์กดทองเหลือง (Brass Presses)

กระป๋องเจาะรูที่ก้น
ใช้กดแป้งสุกผ่านรูลงในน้ำเย็น
(เช่น ลอดช่อง, ชำหริ่ม)

พิมพ์ทองเหลือง/เหล็ก (Brass/Iron Molds)

พิมพ์ดอกจอก
(จุ่มน้ำมันร้อนก่อนทอด),
พิมพ์กระทงทอง,
พิมพ์ทองม้วน (ปังไฟ)

พิมพ์ซิลิโคนและแหนบ (Silicone & Tweezers)

พิมพ์ซิลิโคนรูปดอกไม้
(สำหรับทำวุ้นกะทิ)
และแหนบทองเหลือง (สำหรับ
จับขนมซ่อม่วง, ปั้นสับ)

อุปกรณ์ให้ความร้อน

(Heat & Cooking Vessels)

Anatomy of

กระทะทองเหลือง (The Brass Pan)

- คุณสมบัติ: กระจายความร้อนได้ดีและสม่ำเสมอทั่วใบ

- ข้อดี: ไม่เกิดปฏิกิริยาออกซิเดชัน (Oxidation) ทำให้สีของขม (เช่น ทองหยอด, ฟอยทอง) สดใส ไม่คล้ำดำ

Anatomy of

ลังถึง (The Steamer)

- โครงสร้าง: ภาชนะอลูมิเนียมซ้อนชั้น ชั้นล่างก้นเรียบใส่น้ำ ชั้นบนเจาะรูสำหรับให้ออน้ำผ่าน

- การใช้งาน: ปิดฝาให้สนิทสำหรับนึ่งขนมให้สุกด้วยไอน้ำ

ภาคปฏิบัติ: วุ้นกะทิใบเตย

(Practical Lab: Pandan Coconut Jelly)

วุ้นกะทิเป็นขนมที่ได้รับอิทธิพลจากโปรตุเกส นำเสนอความหอมหวานและเนื้อสัมผัสที่ลงตัว

Mise en Place

ส่วนผสมวุ้นใบเตย (The Pandan Base)

- น้ำใบเตยหอมเข้มข้น ½ ถ้วยตวง
- น้ำเปล่า 2 ถ้วย
- น้ำตาลทราย 1 ถ้วยตวง
- พงวุ้น 1 ½ ช้อนโต๊ะ

ส่วนผสมวุ้นกะทิ (The Coconut Top)

- หัวกะทิ 2 ถ้วยตวง
- น้ำตาลทราย ½ ถ้วยตวง
- เกลือป่น ¼ ช้อนชา
- พงวุ้น 1 ½ ช้อนโต๊ะ

ขั้นตอนที่ 1: การทำชั้นฐานใบเตย

(Layer 1: The Pandan Base)

Step 1: คั้นน้ำใบเตย (Extract)

ปั่นหรือโกลใบเตยสด 20 ใบ
ตัดก่อน กับน้ำเปล่า
กรองเอาแต่น้ำเข้มข้น

Step 2: ต้มผงวุ้น (Boil)

ตั้งหม้อไฟกลาง
ผสมน้ำเปล่ากับผงวุ้น
คนเรื่อยๆ จนผงวุ้นละลายหมด
(สำคัญมากเพื่อไม่ให้วุ้นคายน้ำ)

Step 3: ประุงรสและสี (Flavor)

ใส่น้ำตาลทราย คนจนละลาย
จากนั้นเติมน้ำใบเตยหอม
รอนเดือดอีกครั้งแล้วยกลง

Step 4: หยอดพิมพ์ (Pour & Set)

เทน้ำวุ้นใบเตยลงในพิมพ์ซิลิโคน
รูปดอกไม้ (ใส่แค่ครึ่งพิมพ์)
นำไปแช่เย็นให้เซตตัว

ขั้นตอนที่ 2: การทำชั้นวุ้นกะทิ

(Layer 2: The Coconut Top)

Step 1: พักผงวุ้น (Rest)

ใส่กะทิและผงวุ้นลงในหม้อ
คนให้กระจายทั่วไม่เป็นก้อน
พักทิ้งไว้สักครู่

Step 2: ตั้งไฟอ่อน (Simmer Gently)

นำขึ้นตั้งไฟกลาง คนจนผงวุ้น
และน้ำตาลทรายละลายหมด
เติมเกลือเล็กน้อย

Step 3: จุดระวัง (Critical Point)

รอนจนเดือดปุดๆ
ขอบหม้อแล้วยกลงทันที

Step 4: ฝานชั้น (Layer & Chill)

เทน้ำวุ้นกะทิลงในพิมพ์
ทับชั้นวุ้นใบเตยที่เซตตัว
แล้วจนเต็มพิมพ์
แช่เย็นจนแข็งตัวสมบูรณ์

การประเมินผลงาน

(Masterclass Evaluation)

ลักษณะที่ดีของวุ้นกะทิใบเตยที่สมบูรณ์แบบ:

★	สี (Color): ชั้นใบเตยมีสีเขียวสดใสสวยงาม ชั้นกะทิมีสีขาวนวล ตัดกันอย่างชัดเจนสองชั้น
★	กลิ่น (Aroma): หอมกลิ่นใบเตยธรรมชาติ และหอมมันกะทิ ไม่มีกลิ่นคาวหรือกลิ่นไหม้
★	รสชาติ (Taste): หวานพอดีในชั้นใบเตย ตัดกับ ความเค็มปะแล่มและมันกะทิในชั้นบนอย่างลงตัว
★	เนื้อสัมผัส (Texture): วุ้นเซตตัวดี กรอบเคี้ยว ไม่และ ไม่คายนํ้า และกะทิเนื้อเนียนไม่แตกมัน

เข้าใจวัตถุดิบ รู้จักอุปกรณ์ และใส่ใจทุกขั้นตอน คือหัวใจของขนมไทย